

Förfäder i Småland

Bo-E. Sjöberg

Bo-E. Sjöberg

Förfäder i Småland

©Bo-E. Sjöberg 2003

bo@sjoberg.com

Omslagsfotografi Maria och Axel Sjöberg.

Första upplagan

Tryckt i Sverige

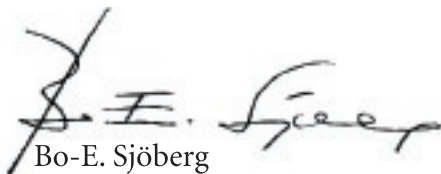
KFSAB, Lund 2003

Förord

Denna sammanställning har jag gjort för att ge mina barn och deras efterkommande en bild över familjens härstamning och liv i Småland. Jag har försökt att ta med sådan information som inte tidigare visats. Naturligtvis skulle mycket mera kunna sägas och kanske gör jag en förnyad version om jag får ny kunskap från exempelvis er läsare. Kom gärna med synpunkter och inlägg för en eventuell andra version!

Jag vill framföra ett stort tack till alla de som hjälpt mig med denna sammanställning, framförallt Torsten, Aina och Lage med hustru Birgitta. Ett tack även till Marie, Lena och Anders som hjälpt mig med den tekniska utformningen samt Mattias Präntare för grafisk formgivning.

Jönköping november 2003

Bo-E. Sjöberg

Innehållsförteckning

Släktträd	6
Släktfotografi	7
Släktfotografi, namn	9
Axel och hyvelbänkarna.....	10
Min Far Axel Sjöberg	10
Min Mor Maria Norrby.....	11
Axels ungdomsår	13
Snickarlärling.....	13
Karosserier, vattenpumpar, vagnsbankar, gengasved, vevstakar.....	15
Inredning till kyrkor, möbler.....	16
Specialisering.....	16
Hyvelbänkar.....	17
Biprodukter	17
Gengasved.....	18
Fabrikens utseende och utrustning	19
Mina fyra äldsta bröder tar över 1947	21
Sågverk och byggvaruhandel	23
Axel och Marias barn	24
Axel Sjöbergs snickeriverkstad	25
Prospekt planteringstången	26
Patentbrev planteringstången	27
Tillståndsbevis vapen.....	28
Johan Svensson Sjöberg.....	29
Dagliga livet i Stockaryd, ca 1920–1950	32
Husbygge, matservering	32
Bostadshuset	33
Hantering av matvaror utan kylskåp	34
Småpojkar	35
Barnens arbete och studier	36

Mor arbetade hårt	36
Sällskapsliv	38
Helgdagar och högtider	39
Mor levde ensam i många år	40
Fotografier och dokument.....	42
Fotografier Mariedal	42
Fotografier Torpet Brohult	49
Konfirmationsfoto, Stockaryd, ca 1911	52
Fotografier Axel och Maria	53
Vigselbevis Axel och Maria Sjöberg	54
Arrendekontrakt Hökaberg	55
Arrendekontrakt blivande Mariedal	61
Testamente Frans och Johanna Norrby	65
Bouppteckning Frans Norrby	68
Bouppteckning Farbror Svensson	72
Testamente Johan Sjöberg	74
Bouppteckning Johan Sjöberg	75
Arvsskifte Johan Sjöberg	78
Köpekontrakt Oscar Sjöberg	81
Köpekontrakt	84

Släktfotografi, 18 september, 1999

Släktfotografi – namn

1. Birgitta Sjöberg
2. Eva Sjöberg, Jönköping
3. Marie Sjöberg
4. Lena Elgcrona
5. Anders Elgcrona
6. Roger Gustavsson
7. Klara Sjöberg
8. Martin Gustavsson
9. Lilian Sjöberg
10. Marcus Wärn
11. Johan Wärn
12. Frida Sjöberg
13. Johan Sjöberg
14. Anna Möllefors
15. Jan Möllefors
16. Per-Åke Hellman
17. Mats Hellman
18. Sofia Hellman
19. Tom Hellman
20. Eva-Lisa Hellman
21. Tomas Carlsson
22. Johan Hellman
23. Anders Sjöberg
24. Bo-E. Sjöberg
25. Katarina Sjöberg
26. Birgitta M. Sjöberg
27. Cecilia Gustavsson
28. Anita Sjöberg
29. Ingegerd Sjöberg
30. Eva Sjöberg, Stockaryd
31. Märta Hellman
32. Rune Hellman
33. Marie-Louise Hellman
34. Ola Hellman
35. Ragnar Sjöberg
36. Saga Sjöberg
37. Erica Elgcrona
38. Lage Sjöberg
39. Aina Sjöberg
40. Evelina Möllefors
41. Torsten Sjöberg
42. Sofia Sjöberg
43. Malin Hellman
44. Ingrid Hellman
45. Mattias Hellman
46. Claes Carlsson
47. Malin Gustavsson
48. Jonas Gustavsson
49. Anton Möllefors
50. Simon Möllefors
51. Maja Sjöberg
52. Ylva Hellman
53. Ida Hellman

Axel

Maria

Axel Sjöberg och hyvelbänkarna

Min Far Axel Sjöberg

Axel föddes på en liten bondgård i Lagmansryd, en by mellan Stockaryd och Rörvik och levde mellan 1897 och 1966.

Min Fars föräldrar var Oscar, 1868–1957, och Emma Sjöberg, 1870–1956, född Andersdotter i Hetseryds by just utanför Stockaryd. De gifte sig 1893 och var småbrukare i Lagmansryd och köpte sedan gården Målen.

Jag kommer väl ihåg båda mina farföräldrar och som pensionärer bodde de på Björnebergsgatan i Stockaryd. Min farfar Oscar var ofta på snickerifabriken som hjälpare t ex efter planhyveln. Efter min farmors död så kom han varje

dag och åt middag i mitt föräldrahem. Tills han inte kom en dag och då hade en hjärtattack i sömnen gjort slut på hans liv.

Min farfarsfar hette Johan Sjöberg, 1837-1929, och han var bosatt i Bodaryd. Hans hustru var Lena Karin (Katarina) född Johansdotter i Malmbäck, 1835–1934. Johan Sjöberg var ortens starke man under flera årtionden. Han var ordförande i flera politiska församlingar och satt även i riksdagen under mer än 20 år. Riddare av Vasaorden. Reste oftast med tåget till Riksdagen i Stockholm. En gång hade Stinsen i Stockaryd retat Johan och som vedergällning betalade riksdagsmannen sin tågbiljett med ett-öringar! Kanske mest känd för de efterlevande som den som motionerade om att margarin skulle ha blå färg för att inte förväxlas med smör!

Min Mor Maria Norrby

Min Mor Maja (Maria) Sjöberg, 1899–1992, född Norrby, bodde hela livet i Stockaryd. Hennes Far hette Frans Norrby, 1854–1904, född i Gällaryd. Frans hustru hette Johanna Andersdotter, 1857–1912, och var född i Nydala. Min Mors farfar hette Sven Norrby, 1826–1885, född i Gällaryd och död i Ohs. Han var gift med Johanna Johannisdotter, 1826–1879, född i Voxtorp.

Min Mors morfar var Anders Jonsson, 1805-1862, född i Tofteryd. Han var smed. Han var gift med Brita Gustafsdotter, 1820-1904, född i L. Hunnavik. Hon gifte sig en andra gång och då med Peter Svensson, 1814–1898, född i Hjälmseryd.

Maria blev tidigt föräldralös och uppfostrades av släktingar då föräldrarna dog i TBC. Dels av brodern Karl som var 12 år äldre än Maria och dels av farbror Svensson, som fick huvudansvaret för Maria och Karl. Farbror Gustaf Svensson var en släkting som tidigt drabbats av polio eller liknande sjukdom och som bodde i Norrbys hus, Mariedal, från 30-årsåldern och som skötte ekonomin åt familjen. Min morbror Karl Norrby bodde hela sitt liv i samma hus. Han arbetade bl a med att med häst och vagn köra sjömalms från Nydala till bruket i Norrahammar. Han var även körkarl för personer som kunde behöva en transport med häst och vagn i området. Senare i livet arbetade han på en brädgård.

Min mormor hade startat en matservering i huset Mariedal som drevs vidare efter hennes död och fanns fram till mitten av 1940-talet under namnet Norrbys Café. Maria Norrby var under det första världskriget bara i de tidiga tonåren då hon fick uppgiften att med tåget resa till Länsstyrelsen i Jönköping för att utverka mera tilldelning av ransonerade varor. Det lyckades hon med!

Så kom kärleken och Maria träffade Axel. Maria och Axel gifte sig 20 augusti 1920 och bosatte sig i familjen Norrbys hus, Mariedal i Stockaryd. Familjen Norrby hade inga stora tillgångar och när huset byggdes skänkte vänliga bönder vardera några lass timmerstockar. Huset byggdes för övrigt av samma byggmästare som byggde Stockaryds kyrka ca 1907.

Axels ungdomsår

Axel fick sin skolutbildning i den mycket lilla skolan i Målen. Han har berättat för mig att han ville ha mera utbildning men det gick inte för sig, och då stannade han kvar ett extra år i denna skola för att suga åt sig mera kunskap. Axel sa till Torsten någon gång att den lärarinnan han hade inte kunde lära ut någonting! Det gick dock bra för Axel som fick ta emot ett stipendium som bestod av ett ritbestick i mässing. Axel hade fin handstil och stavade väldigt bra. Det finns för övrigt några gamla jaktrapporter från Axels hand sparade.

Snickarlärling

Det var knappast möjligt för Axel att ta över familjegården. Det fanns tre äldre bröder som var före i kördningen till gården och Axel började då som snickarlärling hos morbror August i Björneberg. Björneberg var en liten bondgård i närheten av Brohult mellan Gamla och Nya Hjälmseryd. Han fick lära sig snickeriets grunder av denne mästare. Axel ansåg dock inte att August var någon duktig snickare utan sa ”jag har ju fått lära honom mycket”! August flyttade senare in till samhället Stockaryd där han hade en liten verkstad och jobbade till hög ålder. Många i Stockaryd har finsnickerier från August i Björneberg. Bland annat finns hos dotter Lena ett ekskåp som jag köpte för 5 kr av en kusin som hade köpt det vid interna auktionen efter mina farföräldrars bortgång.

Axel fortsatte sin karriär i Stockaryd och blev byggnadssnickare. Han arbetade under några år tillsammans med den då välkände och betydligt äldre

byggmästaren Frans Pettersson. De två byggde tillsammans ett missionshus i Lädja i Bergs socken söder om Lammhult, och cyklade fram och tillbaka till byggplatsen ca 35 km enkel väg!

Så småningom blev en del av andra våningen i familjen Norrbys hus en liten snickarverkstad och Far började göra möbler. I början var det nog mest sammansättning av detaljer tillverkade hos Svennbergs Stolfabrik. Bland annat satte han samman skrinor för barn av svarvade pinnar av björk. Strax blev dock huset för litet för snickeriet, det var ju även matservering! Far byggde då en liten byggnad som blev den första snickarverkstaden. Detta hus finns för övrigt kvar i november 2003 som hobbyverkstad för min broder Torsten.

Tillverkningen bestod främst av möbler för privat bruk. Det var ofta hela möblemang för t ex ett sovrum eller för ett finrum. Många av dessa möblemang såldes till familjer i Stockaryd och dess närhet. Tillverkningen var helt hantverksmässig med flera duktiga snickare som medarbetare. Några namn är till exempel Edvin i Karshult (som även var barberare). Han satt ofta på rasterna på sin hyvelbänk och läste bibeln. Vidare bl a Ruben Johansson, Egron Pettersson, Anders i Söndra, Rune Karlsson, Stig Claesson och Birger Ahnstedt från Målarehemmet med sin BSA-motorcykel inte att förglömma. För bildhuggararbeten och skärningar tillkallades specialister t ex Leman från Bodafors. Folke Bornander var en annan fristående bildhuggare som hjälpte till. För polering tillkallades folk som kunde polering.

Karosserier, vattenpumpar, vagnsbankar, gengasved, vevstakar

Under årens lopp har flera olika typer av produkter tillverkats. Några exempel är karosserier av trä för bilar. Ford i Nässjö beställde påbyggnad av karosserier. Far lät ta upp två stora dörrar i lokalen för att kunna köra in bilarna. Utan körkort körde Far ofta själv in bilarna. De tillverkade även vagnsbankar för gummihjulsvagnar för lantbruksändamål och vattenpumpar av trä för handgrävda brunnar. Det var egentligen Axels bror Wiktor som hade börjat med dessa vattenpumpar. Far tyckte att Wiktor sålde sina pumpar för billigt, han tog 5 kronor, Far Axel tog 6,50! Så sent som 1997 fanns bevisligen fungerande pumpar från denna tid! Under andra världskriget gjordes det enkla sängar för till närområdet evakuerade stadsbor. Efter kriget såldes alla sängarna och köpare blev Axel Sjöberg som återanvände allt virket till nya produkter.

Rundveden som såldes som gengasved kapades i en gammal ladugård i Stockaryd till korta bitar ca 8 cm långa och klyvdes sedan till mindre bitar i en speciell huggmaskin. Alla mina bröder jobbade med denna verksamhet. Även Reinhold var tvingad att efter skolans slut vid tvåtiden på eftermiddagen jobba till sjutiden på kvällen med att klyva ved. Även jag var då och då med i detta arbete. En gång hände det att en bit fastnade i denna huggmaskin och när jag skulle ta ut den kom jag för långt in med vanten som blev avhuggen! Som tur var räddade jag handen. Det var hårt arbete för de som deltog. Till bl a slättermaskiner tillverkades vevstakar av ask vilka såldes till bönder och även någon maskintillverkare.

Det berättas att min Far ibland blev mycket arg. Bland annat hade en skollärare i Stockaryd beställt några tavelramar. Men läraren var inte helt nöjd utan kom tillbaka med ramarna och ville framföra synpunkter. Men se det gick inte! Far slog alla fyra ramarna sönder och samman och läraren försvann snabbt ut från verkstaden utan att visa sig igen. Torsten fick samla ihop rambitarna och band snören runt dem och lagrade dem i flera år på vinden!

Inredning till kyrkor, möbler

Axel har tillverkat bänkarna för G:a Hjalmseryds kyrka till dess återuppbyggnad ca 1932. Fakturan för dessa kyrkbänkar var 650.-. Även betydligt senare under mina bröders ledning tillverkades inredningar till kyrkor. Uppåt 25 kyrkor i Småland, Östergötland och på Öland bär spår av Sjöbergare. I Stockaryds kyrka har Torsten till exempel gjort orgelpipor av trä, ramat in gamla altarbilder och dessutom gjort belysningsstolparna på kyrkogården.

En annan bra kund var en Bertil Jonsson från Vimmerby. Han kom på motorcykel och beställde inför sitt giftermål ett stort komplett möblemang. Men efter ett par år så blev det skilsmässa och Far köpte tillbaka alla möbler och sålde dem vidare! Bland annat köpte Eric Punkts mamma, Frida, en del möbler och så småningom såldes dessa vidare till en möbelhandlare, Alf Adenmark.

Specialisering

Far hade talat med Torsten om att verksamheten inte gav något överskott och ansåg att det var omöjligt att tjäna pengar på att tillverka ett så stort sortiment.

Han talade om att specialisera sig på någon enda typ av möbler, t ex bord, för att kunna få långa serier och därmed lägre styckkostnad. Verkligt smart tänkt redan på den tiden!

Hyvelbänkar

Hyvelbänkar började Axel Sjöberg tillverka ca 1932. Det var främst hyvelbänkar för industri och hantverk. Stora och tunga bänkar och jag vågar påstå att de aldrig blir utslitna! Men försäljningen var helt lokalt inriktad.

En maskinförsäljare från Nässjö kom till min Far på mitten av 1930-talet och fick se att det var hyvelbänkar som han tillverkade. Han frågade om han kunde få beställa några bänkar, men det skulle vara en egen modell. Per järnväg sändes så en hyvelbänk på prov till Stockaryd och Far lämnade offert. Det var tydligen rätt pris för det kom en order på hela 10 stycken bänkar, vilket var en stor order på den tiden. Det tillverkades även produkter för återförsäljning bl a transportvagnar av trä för interntransporter. Dessa affärskontakter med Stenbergs i Nässjö fortsatte under många år.

Alla barn som inte gick i skola fick hjälpa till i fabriken och bland annat svarvade Torsten skruvar till hyvelbänkarna redan i tidig ålder. Ja, det sägs att han stod på en pall vid svarven för att nå upp!

Biprodukter

Vid inköp av timmer blev det ofta även bättre stammar som kom med som

kunde svarvas till faner. Även ekstockar som oftast såldes till Jönköpings Parkettfabrik. Fanerstockarna såldes till Svenska Möbelfabrikerna i Bodafors. Köparen hade en virkesinmätare som kom i kostym och slips med morgontåget för att mäta in stockarna. Ibland var han gnällig, men efter frukost med att par supar gick inmätningen som en dans!

Det grova virket för hyvelbänkar 4 tum (ca 100 mm) fanns normalt inte att tillgå, utan först annonserades efter färdigsågad vara och senare sågade bl a Arvid Pettersson i sitt ångmaskindrivna sågverk dessa kvaliteter. Detta sågverk var beläget ungefär mellan Bröderna Sjöbergs nuvarande kontor på Fabriksgatan och järnvägen. Även rödbok i dessa tjocklekar sågade Arvid Pettersson och dessutom basades detta virke i deras baskammare. Det var inläggning av virket in i en tät kammare och så släpptes het ånga på som gjorde att det blev en vacker rödaktig färgton på bokplanket.

Gengasved

Under andra världskriget 1939–1945 var det allmänt svårt att sälja möbler och verksamheten tog en ny inriktning. Under kriget tillverkades även ved för gengasaggregat till bilar. Det var huvudsysselsättningen för verksamheten och gav uppenbarligen ett bra överskott.

Eftersom det inte fanns bensin att tillgå för bilar så utrustades många nyttofordon med så kallat gengasaggregat. Det var ved- eller koleldade små aggregat som hängdes på bilarna och genererade en gas som kunde driva

bensinmotorer. Först användes spillved från snickerifabriken men efterfrågan var större och avfallet räckte inte till. Då fick flera av de anställda vara ute i skogen och hugga ned björkar att använda till gengasved. Mina bröder berättar att det ofta var taxiresa morgon och kväll till skogsposter som skulle huggas ned. Det var sågning för hand och utkörning med häst och släde från skogen till närmaste bilväg.

En vinter hade det kommit snö på en skogspost som var belägen i ett kärr. Snön hindrade att kärret frös till och därför var det inte möjligt att köra ut virket. Då togs det till en specialåtgärd som framförallt Lage tyckte var både jobbig och framförallt tråkig: det kallades ”att trampa kärr”. Detta gjordes för att marken skulle frysa till och ge underlag för uttransport av stockarna.

Fabrikens utseende och utrustning

Fabrikens maskinutrustning var tämligen enkel. Med dåtidens mått var den kanske ändå inte helt omodern. Det fanns en huvudmotor om 5 hästkrafter som drev en axelledning som fanns utefter en vägg. På denna fanns en rad remskivor med olika diametrar för att ge rätt hastighet på de olika maskiner som motorn drev.

Det fanns följande maskiner: en bandsåg där även inkommande virke kapades, en justersåg, en rikthyvel och en planhyvel. Vidare fanns en fräsmaskin, en bormaskin samt en träsvarv. Axelledningen var helt oskyddad och barnen kunde röra sig fritt i verkstaden. Det hände att Ingrid en gång satte sig på den

roterande axelledningen och gled fram och tillbaka på denna. Det hade kunnat vara ett ögonblicks verk att hennes klänning fastnat i axelledningen och Ingrid hade kunnat bli skadad eller rent av dödad.

Uppvärmningen av verkstaden skedde via en enkel spis/panna av fabrikat Fjellman. Den stod vid ena verkstadväggen och hade en lång håll som användes för att värma upp det trä som skulle limmas. Nattetid eldades det inte och man kan föreställa sig att temperaturen en vintermorgon inte alltid var så angenäm. Lage som då ville ha vantar när han arbetade fick av Far avslag på sin önskan. Torkningen av virket skedde i ett litet rum på fabriken vind. Där fanns några ångledningar med element på golvet för att värma upp torken. Men ångrören var inte isolerade och vid ett tillfälle lyckades jag sätta mig på dessa rör och fick rejäla brännmärken på mina låar.

Virket till torken måste tas upp via en liten öppning i snickeriets tak. Efter det att virket bearbetats till halvfabrikat skulle det lagras några månader inne i själva snickerilokalen. Belysningen var klen, det fanns några skomakarlampor hängande från taket.

Axel Sjöberg hade även tid för ett flertal kommunala uppdrag och var under många år chef för Stockaryds Borgarbrandkår. Han var huvudman i Sparbanken, och under lång tid även ledamot i styrelsen för länets brandförsvärsförening.

Mina fyra äldsta bröder tar över 1947

Axel Sjöberg lämnade vid 50 års ålder över verksamheten som då hette Axel Sjöberg Snickeriverkstad till mina fyra äldre bröder Torsten, Göte, Lage och Reinhold 1947. Jag och Ragnar var för små för att ens kunna jobba och var inte aktuella att ta över. Mina systrar Ingrid och Aina hade då skaffat jobb på egen hand, Ingrid på bank och Aina på Televerket. Axel föreslog att bröderna skulle hyra verksamheten och betala en årshyra om 4.000 kronor. Råvaror och halvprodukter skulle inventeras och betalas till dagsvärde i den mån de användes. Detta fungerade perfekt och inga tvister förekom. Bröderna fick dessutom ett startkapital för att främst kunna betala de första lönerna, beloppet var 1.000 kronor.

Lage ville pröva sina egna vingar och lämnade bolaget 1953. Bröderna var helt överens om betalningen men så kom revisorn Bertil Sjöberg, son till Augusta och Albert Sjöberg (kusin till Axel), och sade att Lage även borde ha betalt för goodwill. Utan några som helst problem så ökades summan vid diskussioner med Torsten med 4.000! Lage blev så utlöst med totalt 44.000 kronor kontant. Detta kan ju bara betyda att bolaget AB Bröderna Sjöberg hade gjort lysande affärer! Dessutom var de försiktiga med utgifter, som exempel kan nämnas att ingen egen transportkärra köptes utan man lånade Järnaffärens tvåhjuliga kärra under flera år! Bröderna tog ut en timpenning lika för alla, men så småningom fick Torsten som var bolagets chef något lite högre timpenning efter påtryckning av revisorn. Bröderna byggde ut och till och bytte ut maskiner och rationaliserade tillverkningen.

Telefon fanns till företaget, den satt inne i Fars och Mors hus och Maria fick springa och hämta någon av bröderna när det ringde. Senare ordnade Torsten en internledning mellan bostadshuset och fabriken så Mor slapp att springa över till snickeriet för varje samtal.

Tillverkningen från starten 1947 var blandad. Det var köksinredningar som framförallt Göte ansvarade för, inredningar för kyrkor, och då främst kyrkbänkar, samt trappor som Torsten var duktig på och det var naturligtvis även hyvelbänkar. Intresset från industrier och verkstäder att använda hyvelbänkar var i avtagande. Då hände det att ett säljföretag i Stockholm ringde och ville ha hyvelbänkar för skolor tillverkade. Den som ringde hette Stig Parkström från bolaget Skriv & Rit. Han sökte chefen som just då var i Östergötland och monterade kyrkbänkar. ”OK ”sade Parkström ”då åker jag dit på en gång”. Denna kontakt blev början till en mycket långvarig relation med detta bolag, och med de bolag som Parkström senare jobbade för.

I slutet av 1950-talet var jag i Kalifornien och jobbade på ett möbelföretag. Där lärde jag känna en arkitekt som ordnade en designutställning i Sacramento, Kaliforniens huvudstad. Vi fick möjligheten att ställa ut en hyvelbänk där och den belönades med guldmedalj som Torsten sedan fick resa upp till Stockholm och ta emot ur den amerikanske ambassadörens hand. Detta blev god reklam och ökade företagets försäljning. Under några år var tillverkningen av hyvelbänkar omkring 30.000 stycken per år.

Intressant att tillägga är att min Far aldrig vid något enda tillfälle hade synpunkter på hur mina bröder drev verksamheten efter övertagandet. Enbart om han vid sällsynta tillfällen blev tillfrågad hade han synpunkter. Men till min Mor framförde han då och då sin mening om hur fabriken sköttes!

Sågverk och byggvaruhandel

Men Axel slutade inte att arbeta när han sålt fabriken. Han köpte upp timmer, speciellt björktimmer, som sedan såldes för tillverkning av faner t ex i Bodafors. Vidare köpte han timmer av ek som såldes till parkettfabriker och asptimmer som såldes till tändstickstillverkning i Vetlanda och Jönköping. Han drev även en mindre försäljning av byggnadsprodukter t ex träfiberskivor och listverk för kunder i och omkring Stockaryd. Ofta kom beställningen med chauffören som körde mjölkbussen från Nydala eller Hultsjö, och som på returvägen hade med sig dessa produkter. Sällan betalades något kontant, utan allt skrevs upp i en liten svart bok och så småningom kom bonden in och betalade. Ingen faktura, ingen påminnelse, ingen dröjsmålsränta även om det kunde dröja flera år med betalningen.

Axels och Marias barn – syskonen

Ingrid
f. 1920

Torsten
f. 1922

Göte
f. 1924 – d.1997

Aina
f. 1925

Lage
f. 1927

Reinhold
f. 1929 – d.1979

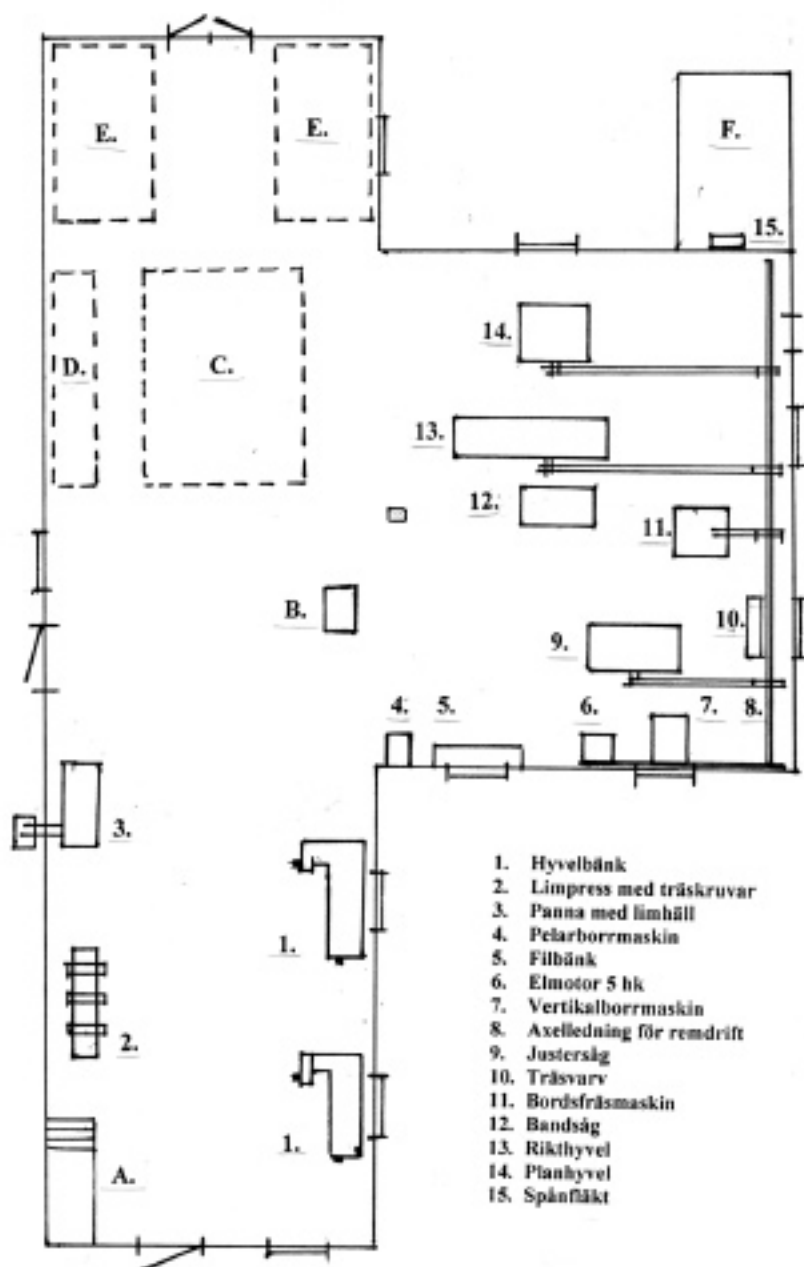
Bo
f. 1935

Ragnar
f. 1937

Axel Sjöbergs snickeriverkstad ca 1946-47

Enligt Lage och Torsten. Skiss av Bo i skala 1:10

- A. Trappa till vind med torkrum
- B. Lucka till vinden
- C. Plats för limmade skivor
- D. Plats för hyvelbänkar
- E. Virkesförråd
- F. Spånlada

- 1. Hyvelbänk
- 2. Limpress med träskruvar
- 3. Panna med limhäll
- 4. Pålborrmaskin
- 5. Filbänk
- 6. Elmotor 5 hk
- 7. Vertikalborrmaskin
- 8. Axelledning för remdrift
- 9. Justersåg
- 10. Träsvurv
- 11. Bordsfräsmaskin
- 12. Bandsåg
- 13. Rikthyvel
- 14. Planhyvel
- 15. Spånfläkt

VÄRDEFULL SKOG

måste planteras omsorgsfullt. Planteringstiden är begränsad och när väderleksförhållandena är som lämpligast, bör så stora möjliga areal fyllas på kortast möjliga tid. Av ekonomiska skäl vill man gärna eliminera all röjning, kultivering och jordslagning vid planteringen. Även arbetskraften bör vara lättillgänglig och icke för dyr.

Ett nytt, väl beprövat skogsplanteringsredskap, som verkligen uppfyller alla de krav, som rationellt skogsbruk ställer, är

PLANTERINGSTÄNGEN PT-303

Planteringstången PT-303 har revolutionerat skogsplanteringen genom att möjliggöra helt ny planteringsmetod, som icke ställer några speciella krav på planteraren och kan tillämpas utan att marken behöver förarbetas på något sätt.

Arbetsakten blir högt uppdriven utan att onödigt trötta planteraren. Planteringstången betalar sig själv vid redan en kort tids användning.

PT-303 är avsedd i första hand för plantering av 3- till 4-åriga granplantor, men även tall går bra.

Planteringen tillgår på följande sätt:

1. Den tillblottas planteringstången trycks ned i jorden som en vanlig spade med hjälp av ens foten. Medhjälpens här dens följande placeras plantan i stången.
2. Stången öppnas genom att handtagen trycks ihop. När den så lyfts upp, stannar plantan kvar i hållet. Endast i undantagsfall, om plantan är ovanligt stor, behöver man med handen stöja plantan för att den icke skulle lyftas upp med stången.
3. Stången stängs och trycks ned igen en gång ca 5-7 cm vid sidan av hållet med plantan, öppnas och arylförs. Härigenom pressas jorden kring plantans rötter. Operationen upprepas med alla plantor.

Utformningen av planteringstången PT-303 är anatomiskt riktig med rätt längd på de kulhandtagföresedda skänklarna, lagom stor fotstödpåta och god viktfördelning.

Konstruktionen har under en längre tid provats vid praktisk användning och är patenterad. De kraftiga, stålsmidda och härdade käftbladen och skänklarna av rör gör PT-303 praktiskt taget underhållsfri och så god som outhärlig.

Ytbehandlingen med ett rostskyddande lack gör samtidigt planteringstången lättare att hitta i grönskan på arbetsplatsen.

Genom Fars stora intresse för skogen på Torpet uppfann han denna planteringsstång som blev patenterad men ingen ekonomisk framgång.

PATENT

Konungariket Sverige

Patent

Nr 161.781

Kungl. Patent- och registreringsverket

gör vederligt. Med stöd av Kungl. förordningen den 16 maj 1889 angående patent och under förbehåll av den i 188 samma förordning omnämnda blanderrätt har ämbetsverket genom lagkraftigande beslut den 24 oktober 1957 meddelat patent

A Redskap för sättnig av planter
för FABRIKÖREN AXEL NAGRI SJÖBERG.

Beskrivning över uppfinningen är bifogad detta patentbrev.
Patenttiden löper från den 7 februari 1952.
Stockholm den 31 december 1957.

Karl Knutsson
Karl Knutsson

J. Kloug
J. Kloug

1935. Nr 343.

TILLSTÅNDSBEVIS

(ang. vapen.)

Snickaren Axel Wagné Sjöberg, Mariedal, Stockaryd,
 född den 19 juli 1897, har av länsstyrelsen
 denna dag meddelats tillstånd att för jaktändamål
 innehava 1 st. hagelgevär, kal. 16

....., som han anmält sig vilja fördriva
 såsom lån mottaga av järnhandlaren Albert Sjöberg, Stocka-
 ryd.

Jönköping i landshofvet den 11 juni 1935.

Stpl. 1 kr.

På tjänstens vägnar:

Länstrycket. Ser. I Afd. V nr 11 a. 1925. 150 block.

1935. Nr 733.

TILLSTÅNDSBEVIS

(ang. vapen och ammunition.)

Fabrikören Axel Wagné Sjöberg, Stockaryd,
 född den 19 juli 1897, har av länsstyrelsen
 denna dag meddelats tillstånd att för jaktändamål
 innehava 1 st. stadsgevär, kal. 9,3 mm.

....., som han anmält sig vilja fördriva
 såsom lån mottaga av järnhandlaren Albert Sjöberg, Stockaryd,

..... ävensom att av samma

person fördriva 50 st. patroner dertill.

Tillståndet att fördriva ammunition gäller under 60x månader från
 och med denna dag.

Jönköping i landshofvet den 13 september 1935.

Stpl. 1 kr.

På tjänstens vägnar:

Länstrycket. Ser. I Afd. V nr 11 a. 1925. 150 block.

Information om Riksdagsmannen Johan Sjöberg, Bodaryd, Stockaryd.
Hämtat dels från Riksdagens handlingar, dels från gammalt släktbrev.

Johan Svensson Sjöberg

Född i Forserum den 12 juni 1837, död 23 februari 1929 i Stockaryd.

Son till lantbrukaren Sven Isaksson-Sjöberg och Maja (Maria) Johansdotter.

Gift 1858 med Lena Katarina Johansdotter, född i Malmbäck 1835 död i Stockaryd 1934, dotter till lantbrukaren Per Johan Karlsson och Maja Stina Svendsdotter.

Köpte gården i Bodaryd 1865 och flyttade dit.

År 1885 hade Bodaryd nr 1 i Stockaryd om 1/8 mantal taxvärde 5.300 kr.

Riddare av Vasaorden.

Johan Sjöberg blev snart engagerad i det kommunala arbetet i Stockaryd.

Den 11 februari 1869 valdes Sjöberg till ordförande i den kommitté som på sockenstämman valdes att taga hand om, och fördela de medel, penningar och

säd, som ankom från både in- och utländska välgörenhetsorganisationer för att lindra nöden efter de två missväxtåren 1867–68.

Den 18 april 1869 valdes Johan Sjöberg till Kommunalstämmans ordförande. I mars och maj detta år erhöll Stockaryds socken statliga räntefria lån på sammanlagt 1200 Riksdaler banco till inköp av utsäde. Johan Sjöberg var ordförande i den kommitté som rättvist skulle fördela utsädet på de olika hemmanen samt ordna med återbetalningen av de statliga lånen. Den 13 januari 1877 avsade sig Johan Sjöberg ordförandeposten men återvaldes 1883.

Den 29 juli 1884 valdes Johan Sjöberg till riksdagsman för Västra härad för Lantmannapartiet. Detta parti motsvarar dagens centerparti. Han var medlem i en rad olika utskott under olika perioder fram till 1908 och skrev 31 egna motioner främst vad gäller lättnader i skyldigheter gällande skatter och försvar.

12 februari 1887 valdes Johan Sjöberg till nämndeman, vilket han var till och med 1905. Han var styrelseledamot av Jönköpings läns Brandförsäkringsbolag i 44 år. Han var även invald i ett flertal nämnder och utskott där han förde socknens och häradets talan. Han var även mycket anlitad av allmänheten vid upprättandet av kontrakt och olika skrivelser, tingsärenden etc.

I januari 1906 blev Johan Sjöberg ordförande i byggnadskommittén för

Stockaryds Nya Kyrka. Han föreslog att det skulle byggas en stenkyrka, men församlingen tyckte att det fanns så mycket skog i socknen så att det räckte till en kyrka. Sjöbergs replik var att det även fanns sten i socknen till en kyrka. Men träkyrka var ett billigare alternativ och detta antogs. Sjöberg hade mycket arbete vid kyrkbygget med de olika anbuden och inköpen. Ny sockenstuga byggdes och kyrkogården utvidgades. Johan Sjöberg var sakkunnig och redbar i allt det han företog sig med socknens och Västra härads bästa för ögonen. I Stockaryd fanns en skomakare Lönnblad som berättade för mig i barnaåren att han åkte ut till Bodaryd och tillverkade skor åt Johan Sjöberg.

Dagliga livet i Stockaryd, ca 1920 –1950

Husbygge, matservering

Huset Mariedal byggdes av samma arbetare som hade byggt nya kyrkan i Stockaryd. Timmerstockarna som erfordrades skänktes av vänliga bönder som hade egen skog. Bönderna som kom till Stockaryd körde stockarna på sina järnbeslagna trähjulsvagnar till sk vedåka och då bjöds det rikligt med mat. Det blev fest för alla.

Matsserveringen Norrbys café startades i Mariedal någon gång i början av 1900-talet. Efter Frans Norrbys död 1904 drev änkan Johanna denna verksamhet vidare. Hon hade god hjälp av Farbror Svensson som skötte det administrativa. Han var en mycket intelligent person som hade drabbats av polio i unga år. Han läste mycket tidningar och hade vissa kunskaper i tyska. Så småningom

fick han svårt att läsa och Ingrid läste under flera år Smålands Allehanda högt för honom. Men han hade trots allt haft turen att ha en liten pension från sitt tidigare arbete på tändsticksfabriken i Jönköping som var på 8 kr per månad. Ingrid brukade få gå och lösa ut pensionspostanvisningen på posten. Efter Johannas död var han ett stort stöd för Mor Maria och morbror Kalle.

Matvaror till Norrbys Café köptes dels hos H G Svenssons butik och senare främst hos Dahlbergs som hade lovat att leverera alla varor hem till huset Mariedal (Kyrkogatan 5). Det var rikligt med måltider. Först kaffe vid sex-tiden på morgonen, frukost vid nio, middag vid klockan ett och eftermiddagskaffe vid halv fem och kvällsmat vid sjutiden på kvällen. Samt då och då elvakaffe! Måltidsdrycken var mjölk till frukost och kvällsmat, svagdricka till middag. Mjölken köptes först på en bondgård och senare på mejeriet till priset av 8 öre per liter fritt levererat. Mor bakade allt bröd och det var 20 limpor två gånger i veckan i brygghusets vedeldade bakugn. Bakdagarna hade Kalle varmt upp ugnen redan från klockan fyra på morgonen.

I mitten på 1930-talet kostade kaffe och två rejäla köttbullesmörgåsar på Norrbys Café 50 öre kan Ingrid påminna sig.

Bostadshuset

Huset Mariedal hade när det byggdes inte rinnande vatten, däremot avlopp som rann ut i ett helt öppet slaskdike. Elbelysning hade man redan när huset byggdes. Uppvärmningen skedde via kakelugnar som tändes innan klockan

sex varje morgon. Kalle brukade bära in veden innan barnen Sjöberg blev stora nog att ta hand om det arbetet. Köksspisen tände alltid Kalle och han kokade morgonkaffet. Mor gick upp samtidigt och bjöd Far och barnen på kaffe på sängen varje dag! Det fanns naturligtvis ingen toalett inomhus utan enbart ett dass i uthuset. Kallt! Vid renovering i början av 1950-talet installerades vattentoaletter i huset.

Hantering av matvaror utan kylskåp

Fläsk lades i saltlake i ett stort träkar och kunde förvaras i källaren några månader. Ägg för matlagning konserverade man i vattenglas. Hanteringen av detta var inte helt angenäm och barnen Sjöberg drog sig för att hämta äggen! Brunnsvattnet var starkt järnhaltigt och kaffet som kokades blev nästan grönt! Därför tog man vatten från andra brunnar när det skulle kokas kaffe. Kött och charkuterier köptes i Sörensens butik och de hade ett bra sortiment. För att ha kyla under den varma årstiden tog man på vintern upp is från Ärnansasjön. Det var rejäla block som kom på släde och som staplades i en isstack och täcktes med sågspån. Denna isstack räckte till långt fram på eftersommaren. Delar av isblock hackades sedan till mindre bitar och placerades i ett isolerat isskåp i källaren som fanns intill brygghuset i uthuset. Allt eftersom isen smälte rann vattnet ut via en bottenventil till ett dike.

Det fanns några hushållsgrisar som levde på matavfall, och grisarna slaktades på hösten och gav familjen en del mat. Grisarna samlade till sig råttor och dessa

skulle ibland bekämpas. En gång hade Göte tagit Fars salongsgevär och skulle skjuta råttor ibland grisarna. Men efter en kort stund kom han in till Farbror Svensson och skrek ”Farbror, Farbror jag har skjutit grisen”.

Småpojckarna

Bo föddes en söndag i huset Mariedal med hjälp av den då pensionerade barnmorskan Emma i Björneberg. Det sägs att jag som första barn i andra gruppen, det var ju hela sju års skillnad till broder Reinhold, blev bortskämd av alla storasyskonen. Torsten sade bland annat till mig när Ragnar var nyfödd ”den där lille vispen skall vi inte bry oss om”. Som baby var jag en gång mycket svårt sjuk. Farbror Svensson bad att Ingrid och övriga barn skulle vara lite tysta för att skydda lille Bo, imorgon kanske han inte lever. Och Ingrid grät hejdlöst. Sannolikt var det någon form av krupp som gjorde att jag inte kunde andas och blev stel och helt blå. Men jag tillfrisknade. Prövningarna fortsatte och det var knappt att jag överlevde treårsdagen. Mina syskon har berättat att jag föll i ett öppet slaskdike just bakom snickeriet och att Lage av en slump hittade och drog upp mig och räddade mitt liv. Uppenbarligen hade jag huvudet under vattnet och hade inte haft många minuter kvar att leva om inte Lage hittat mig. Jag luktade oerhört illa och blev rensplad med kallvatten i brygghuset/tvättstugan. Vid ett annat tillfälle hade jag ställt till elände genom att med svart skokräm måla luckorna på kakelugnen och måla friserna på piedestalerna i gröna rummet i huset Mariedal. Uppenbarligen var jag så liten att jag inte ens fick pisk för detta framfusiga tilltag.

Barnens arbete och studier

Ingrid och Aina ville båda mycket gärna studera men fick inte för Far och Mor, sannolikt behövdes de hemma för att hjälpa till med hushållsarbetet. Först 1939 fick Ingrid vid 19 års ålder möjlighet att komma till Göteborg för att studera på en handelsskola. Min äldre syskon erbjöds heller inte någon realskola. De behövdes alla på verkstaden. Men det blev mycket korrespondensstudier. Torsten och Lage var intensiva med sina studier hos NKI och Hermods och Lage skrev utomordentliga uppsatser som jag ibland smygläste! Reinhold fick redan som 12-13-åring efter skolans slut på dagen hjälpa till med att kapa gengasved. Ett hårt jobb för en ung pojke. Småpojkena Ragnar och jag fick dock chansen att börja på realskolan i Nässjö.

Mor arbetade hårt

Med 8 barn i familjen och dessutom en broder, Karl, och en handikappad släkting, Farbror Svensson, var det säkerligen inga problem för min Mor Maria att fylla arbetsdagarna och dessa blev oftast mycket långa. Även om det fanns hemhjälp arbetade Maria mycket hårt. Det stora antalet måltider som var vanligt i mitten av 1900-talet betydde mycket arbete. Naturligtvis fanns det inga halvfabrikat att köpa så nästan allt måste tillredas. På hösten slaktades hushållsgrisarna och då blev det ett hårt arbete med att ta hand om allt från grisen. Av blodet blev det blodpudding och av tarmarna blev det korvskinn. Aina säger att det kunde bli en hel dags stekning av kotletter som sedan konserverades i glasburkar.

Under tiden som Mor hade serveringen Norrbys Café fanns naturligtvis tjänstefolk som hjälpte till med olika sysslor i huset. Så sent som när jag gick i realskolan i Nässjö hade Maria städhjälp någon dag i veckan. Det var bl a en fru Karlsson och intressant nog sade Maria och fru Karlsson aldrig du till varandra! Trots att Maria bad henne om att säga du, blev det ändå bara fru Sjöberg! För övrigt sade aldrig vi syskon du till våra föräldrar. Min Far Axel tilltalade sina föräldrar med det mycket gammaldags I.

Maria och Axels hem var alltid öppet. Alla var välkomna och speciellt barnen med vänner, men även andra bekanta. Den stora samlingsplatsen var då köket som fanns på andra våningen i huset Mariedal på Kyrkogatan. Ofta bjöds det på mat eller av det som just då fanns tillgängligt. Många av syskonens kamrater avundades denna öppenhet och önskade att de kunnat erbjuda samma gemenskap i sina respektive hem.

Mor Maria talade aldrig illa om någon människa. Överhuvudtaget var det väldigt lite av skvaller i hemmet.

På lördagen efter arbetets slut ville Axel ofta åka till Torpet i Brohult. Först var det per cykel, men när de äldre syskonen köpt en Volvo PV 444 lånade Axel den mot en ringa betalning. Far Axel rökte sparsamt, men vid bilkörning tände han ofta en cigarrcigarett, Matanzas II, innan resan startade!

Sedermera köpte Axel en egen Volvo PV 444. Mor Maria ville inte alltid följa

med till Torpet utan föredrog ibland att sitta hemma och knyta ryamattor eller sy korsstygn eller gå på Röda Korsets symöte. Jag har bland annat en stor ryamatta som hon knutit och det finns många tavlor som hon sytt. Mor var mycket intresserad av att läsa men hon saknade tid att läsa allt hon ville. Men hon tog igen mycket läsning på äldre dagar.

Gästfriheten hos mina föräldrar var alltid mycket stor och när vi Sjöbergare från Jönköping kom på besök bullades det upp rejält och alltid fick vi med oss lite köttbullar, några kakor eller en färdiglagad maträtt hem.

Sällskapsliv

Middagsbjudningar fanns knappast. Vid Axels 40-årsdag skulle det ordnas fest för de vänner som hade ”köpt in sig” till kalaset. Far hade bestämt att det skulle bli kräftor och en stor mängd kokades i den stora tvättgrytan! Kaffebjudningar var mest till för Mors väninnor och ofta klippte man tygremsor av gamla kläder som senare vävdes till trasmattor under kaffebjudningarna. Då och då kom det objudna gäster, släktingar och andra som ville övernatta när det var marknader. De fick övernatta men det var inte populärt att ta emot gäster som inte ville göra rätt för sig. På Fars 50-årsdag var det middagsbjudning där inbjudan framfördes samtidigt som tackbrevet för uppvaktningen.

Det fanns på tidigt 1900-tal en hel del luffare som vandrade omkring på vägarna. Ofta tiggde de pengar, men de fick aldrig något av Far och Mor. Däremot fick de mat så att de blev mätta. Vissa luffare ville även övernatta

och de som var ”godkända” av Far fick sova i snickeriet. En luffare som Far inte gillade fick löfte att sova över men med tillägget ”när mörkret faller så kryper det fram en helvetes massa myror i hela verkstan”. Luffaren sprang sin väg utan vidare frågor!

Helgdagar och högtider

Var lördag klockan ett så slutade arbetsveckan och veckosluten var små högtider med finare kläder. Även gårdsplanen skulle räfsas och gruset skulle ligga i snörräta rader inför söndagen. Detta var ofta en uppgift för barnen eller Karl Norrby. På söndagen fick ingen arbeta och ve den som råkade köra igång en maskin i snickeriet under söndagens högmässa!

Julen var årets riktigt stora högtid. Då samlades hela familjen och ofta inbjöds andra gäster. Farmor Emma och Farfar Oscar deltog under många år i julfirandet. Maria hade ordnat det mesta lång tid i förväg och det var sannerligen ett rikligt julbord. Far Axel kunde ibland dagen före julafton ta med mig till Görans livsmedelsbutik och köpa in godsaker som oftast inte vankades till vardags. Det var russin, nötter, choklad och när det senare fanns bananer och vindruvor blev detta också läckerheter på julbordet. I Stigåsa bodde gamle Emil i en liten stuga och inför julen fick han en "julfemma" som jag ofta fick uppdraget att cykla ut med.

En stor familjehögtid var även midsommar. Då samlades alla syskonen med familjer på Torpet i Brohult. Det var stort knytkalas där alla bidrog med något att

äta eller dricka. Rune Hellman ledde arbetet med att pryda midsommarstången och min fru Eva brukade leda dansen och lekarna.

Mor levde ensam i många år

Min Far dog redan vid 69 års ålder efter att ha varit sjuk i ett par år. Mor levde resten av sitt liv ensam i huset Mariedal förutom en kort tid på ett servicehem i Stockaryd. Hon hade stor glädje av att ha så många barn och barnbarn i Stockaryd, och gästfriheten och vänligheten gjorde att vi alla gärna kom på besök. Det fanns alltid en kopp kaffe, några köttbullar eller en tallrik "färskesoppa", dvs hennes grönsakssoppa som hon bjöd på.

Speciell glädje hade Maria av att broder Reinhold som var ogift kom och åt lunch och middag varje dag så länge han levde. Aina tog också stor del i att Maria hade en bra tid som änka. Aina var hemma oftast ett par helger i månaden.

Maria gjorde en hel del resor. Imponerande nog gjorde hon en resa till USA tillsammans med Aina och Reinhold och främst då till amerikanska västkusten. Då hade Mor fyllt 80 år. Aina har berättat att Mor var piggast av alla resenärerna trots ett tidigt uppstigande var dag och långa bussresor. Hon reste även till Israel med Reinhold, Ingrid och Rune Hellman under någon vecka. Tillsammans med Mor och Aina bilade jag och Eva till Mosel och Rhen på 70-talet. Där gjorde vi en båttur på Rhen som Mor uppskattade mycket trots att hon glömde sina ringar på en offentlig toalett. Men Eva hörde högtalarinformationen och

Mor återfick ringarna utan problem. Mest imponerad blev dock Maria när en annan restauranggäst, en leverantör som vi råkade träffa på, på en liten krog i Düsseldorf kom fram till mig och hälsade mig med namn och önskade välkommen till Tyskland. "Är du känd överallt?" var Mors kommentar!

Huset Mariedal i Stockaryd, byggt ca 1907.

Mariedal med balkongen.

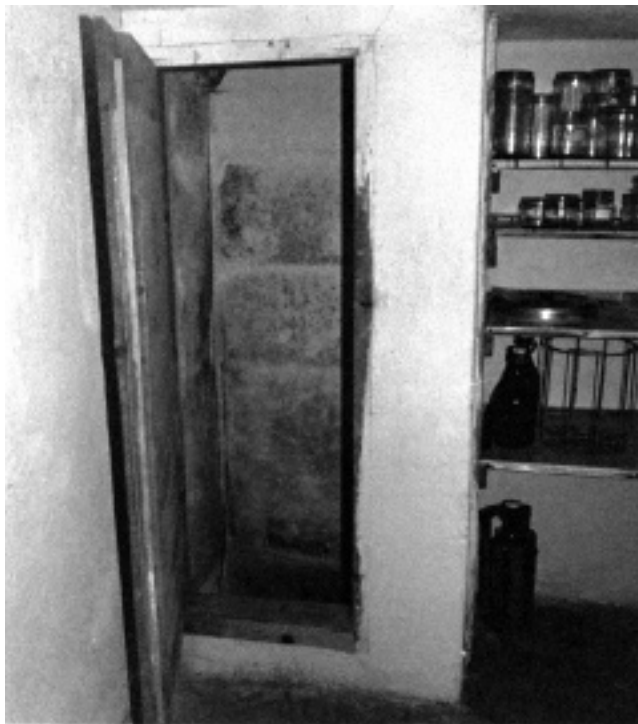
Köket med blick in i Kalles rum.

Frukt och mangeltid i tvättstugan.

Tvättstugan med tvättmaskinen från 1950-talet.

Isskåpet som kyldes av sjöis från isstacken.

Salen med de sköna plyschfåtöljerna.

Möblerna i salen i antik ek tillverkade i Sävsjö.

Marie, Eva, Aina, Lena och Anders i finrummet på andra våningen.

Bos krypin på andra våningen.

Ekskåpet från Oscar Sjöbergs hem.

Gröna rummet på andra våningen.

Marias fina julkaktus.

Axels kassaskåp från 1945.

Maria och Axels sovrum på andra våningen.

Lavoaren med Axels strumplåda.

Torpet Brohult som Axel byggde upp med omsågat virke från det gamla boningshuset.

Torpet Brohult med uteplatsen mot sjön.

Den öppna spisen.

Interiör av stora rummet.

Andra våningen med matbordet från Mariedal.

Köket med vedspis och elplatta.

Konfirmationsfoto utanför Stockaryds Kyrka. Cirka 1911. Maria sitter på första bänk tvåa från vänster. Axel i hatt på andra raden, tvåa från vänster.

Maria och Axel som fästfolk 1919.

Maria och Axel som nygifta.

Vigselbeviset från 1920.

Arrendekontrakt.

Jag, Carl Holmberg, uppläsa och bortarrenderas till Frans
 Johan Norrby mitt beställningsnummer 1/2 mantal Klöhaberg
 i Nydala socker af Westra Hjerud under följande villor:

1° Arrendetiden bestämmes till 5 år, räknadt från den 1 Maj
 1891 till samma dag 1896.

2° Årliga arrendesafgiften bestämmes till tvåhundrasjutio fem
 skilling kronor, som i 3 terminer erlägges, 1/3de kvarje gång,
 d. s. 1 September, 1 januari och 1 Maj, samt dessutom
 följande naturprodukter af guldskörden:

1 skoppund god, välbergt klöfskå, inlämnadt å lastträsk
 3 skoppund råghelw, korn af ordentlig del skuras till harkel
 för kistans behof, 25 fennar kaktelagnad af björk, hemskärd,
 korn, lödberluggen och i wedkoden uppstaplat, 1 tunnus poteter
 salt, rasmala och karpas ut det är nödig godhet leveras
 af beställningsnumren, som äfven tillslipper utskottspolter, tred-
 girdens löstplöjning och besparing samt skarskarnas försörjning
 med den beställningsnumrens tillhörig affrædesgodhet,
 slutliga leveras och 100 häfver arslöt Dessutom skall arren-
 datoren kornet mörpa och aftrå i mitt höll inbära mjölk efter
 rekognition till samma gång som vid Nydala mejeri; nödig skof-
 af grans till tväran, utredt i storn, förbehåller utan erätt-
 ning. Bonner- och köstbit. till kisten skall arrendatoren
 leverera så väl i harkelagen, som af mig utskutande disponeras,
 som och å klöfskårens och dessas mejning, allt utom 25
 kronors ersättning. Kise åden skall arrendatoren skörja, kornet
 mörpa i mitt höll inbära så så vettes, samt skjuta korn
 och mangelskiften med min häst

3° Den nödig vedbrud och godhet ^{för lasten} erhåller arrendatoren utgymning
 af skogen. I öfrigt warden i ett bygge i skogen afoceras å
 vägnar, träd å invaron, af ho ad beskaffadhet det wære min
 arrendatoren följande. Detsamma å skogsreglementet skall arrendatoren
 ställa sig till ruggen efterwittat samt vis och wändförew efter

- Hand uppsamlas och lik. verkhand begagna.
- 4te För tillgodoseende af boställsinnehafverens verkbehof, utgår kost i 32 år sludgott, städjats arrendatoris ersättning med 75 öre pr fema, så väl kost utgöret som kaskelager wed angif.
- 5te Arrendatorn förbjöds at i egendomens jord anställa besättning och bränning. Den eller de träd, som under en föregående år varit iggnädda med klöfar och hinstj, fö i under et foljande år af arrendatorn upptagas.
- 6te Alla skatter och onser af egendomen lika skal och konnans af kost beskaffenhet de vara må, såväs de nu äro eller under arrendatoris tid kunna stigas, skola af arrendatorn gilla och utgöres uten afdrag i arrendeminnans.
- 7te För boställsinnehafverens räkning undantogs för dess utelämnade disposition: Torpet Svendslund; Ljussebio-ämnens frukt den oappodlade nasse, som ligger midt emot, wester för landvägen; vidan: de stora träsinning, en byggnads med därtill hörande veranda, hela trädgården utom fyrekanten wester om och närmast intill arrendatorsbjuggarna; hela hällan i trädgården, norra boden, vagnboden, stallet, östra rummet i södra ledargårdslängan, den equatliga verkboden, häststall, 1 rum i soinkuset med särskild stie frukt del i bryggkust, kvartie undertecknad boställsinnehafverens föröwer nyckel.
- 8te Arrendatorn åligger; under ansvarskyldighet för häft och husvård at underläta såväs boställs- byggnader, utom karendebyggnaden, frukt den brennlovsstaden och för den betala såliga brandlödsafgifter, såväs at hålla öfversty brandvård. Om eldskade inträffar, uppber boställsinnehafverens brandlödsmedlen och uppbyggnadens medbränt.
- 9te Jaktvätten i egorne förbehålles boställsinnehafverens, som och disponerar gårdens röster wid prestol.
- 10te Alla rögningsgårdesfärder skola af arrendatorn vidrätt hållas frukt jorden väl höfdes och brukas. Wid aftändes

Skall arrendatorn aflåmas så väl byggnader som jord, dikken
och vägningsfångst i lagget skick efter vederbörandes syns
föreskrifter eller efter värdering af särskildt wäl synnadt be-
slut af förvaltaren å Nydala sädesgård framt af 2de andra
personer, af hvilka boställwinnsläpanses väljer den ene och
arrendatorn den andra. Öfver värderingsmannens beslut får ej
klagen föras, uten skola in öfverklagas därmed åtgärd.

11te All gödse efter mine kontant tillfallet mig, och skall arren-
datorn hålla gödset i ordning, framt å potatislandet och
i trädgårdar i ordentlig tid utköra erforderlig gödse uten ersät-
ning?

12te Ur odbräda upplags arligen 150 stycken jordstenaar
uten ersättning, öfver hvilket arbetes ordentlige fullgörande
skriftligen affattad och intygad redovisning och värderingsman.

13te För den hushålls arrendatorn uppför ca 100, å den gamla
plats i skåbäcken belägen hällas af 5 alnars längd och 3/4
alnar bred i botten för i en samtlig stånd för i fjärr, lämna
honom wäl afträdet af boställwinnsläpanses kontant ersättning
å det belopp, som den i § 12 omtalade synnandens finner
skäligt at bestämma.

14te Skulle arrendatorn under arrendetidens välja från arrendet
afgå, skall uppsägning i vittnes närvaro af honom göras senast
i januari månad, och äro i thq full borgensmannens från från
sina åtagne förbinder sig från och med den 1de därpå följande
Maj och sedan vederbörande 1000 föreskrifter blifwit fullgjorda.
Likaledes förbehåller sig boställwinnsläpanses rättighet at arrende-
torn till af flyttning uppsäga och tillkänna uppsägning i
vittnes närvaro af oaktade till senast i januari månad hwarer
arrendatorn är i kyrkog från bostället afflatte den 1de därpå följande

Maj

15te Transport af detta kontrakt tillåtes ej. Skulle arrendatorn under
arrendetidens wäl döda afgå, eller terblifwit ick behållit arrendet till
1de den 1de därpå följande Maj, dock med rättighet at åtagande

Arrendekontrakt Hökabergr

Jag, Carl Holmberg, upplåter och bortarrenderar till Franz Johan Norrby mitt boställshemman 1/2 mantal Hökabergr i Nydala socken af Westra Härad under följande villkor:

1° Arrendetiden bestämmes till 5 år, räknadt från den 1 maj 1891 till samma dag 1896.

2° Årliga arrendeavgiften bestämmes till tvåhundra sjutio fem/275 kronor, som i 3 terminer erläggas, 1/3 del hvarje gång, den 1 september, 1 januari och 1 maj, samt dessutom följande naturprodukter och prestalöner: 8 skeppund godt, välbergadt klöfverhög, inlämnadt å hästrännet. 3 skeppund råghalm hvaraf erforderlig del skuren till hackelse för hästens behof, 25 famnar kakelugnsved af björk, hemkörd, sågad, sönderhuggen och i vedboden uppstaplad, en tunna potater satta, rensade, kupade mot det att nödig gödsel lämnas af boställsinnehafvaren, som äfven tillsläpper utsädespotater, trädgårdens höstplöjning och harvning samt densammas förenade med den boställsinnehafvarens tillhöriga anparten av afträdesgödsel, slutligen lämnas ock 100 kärvar asplöv. Dessutom skall arrendatorn hvarje morgon och afton i mitt kök inbära mjölk efter rekvisition till samma pris som i Nydala mejeri, nödigt strö af gränris till svinen utbredt i stöarna, förbehålles utan ersättning. Sommar- och höstbete till hästen skall arrendatorn lämna såväl i hästhagen, som af mig uteslutande disponeras, som ock å klöfverträdena efter dessas mejning, allt mot 25 kronors ersättning. Mina åkdon skall smörjas, hvarje morgon i mitt kök inbäras en så vatten, samt skjutsa kvarn- och mangelskjutsar med min häst.

3° Till nödig vedbrand och gårdsel samt löftäkt erhåller arrendatorn utsyning af skogen. I öfrigt wårder allt bygge i skogen afvensom å växande träd å inägorna, af hvad beskaffenhet det wåra må arrendatorn förbjudet. Boställets skogsreglemente skall arrendatorn ställa sig till nogann efterrättelse samt ris och vindfällen efter hand uppsamla och till

wedbrand begagna.

4° För tillgodoseende af boställsinnehafvarens wedbehof, utöfver hvad i §2 är stadgadt, åtnjuter arrendatorn ersättning med 75 öre pr famn, såväl hvad ugnsved som kakelugnsved angår.

5° Arrendatorn förbjudes att å egendomens jord anställa slåbackning och bränning. Den eller de trädor, som under ett föregående år varit igensådda med klöfver och timotej, få ej under följande år af arrendatorn upptagas.

6° Alla skatter och onera af egendomen till stat och kommun af hvad beskaffenhet de wåra må, sådana de nu äro elle under arrendetiden kunna stadgas, skola av arrendatorn gälla och utgöra utan avdrag å arrendesumman.

7° För boställsinnehafvarens räkning undantages för dess uteslutandes disposition: Torpet Svenslund, Ljussebro mossen samt den ouppodlade mosse, som ligger mittemot, wester om landsvägen; vidare: den större tvåvningmansbyggnaden med därtill hörande veranda, hela trädgården utom fyrkanten wester om och närmast intill arrendatornsbyggnaden; hela küllaren, norra boden, vagnsboden, stallet, östra rummet i södra ladugårdslängan, den egentliga vedboden, hästrännet, 1 rum i svinhuset med särskild stia samt del i brygghuset, hvartill undertecknad boställsinnehafvare förwara nyckeln.

8° Arrendatorn åligger; under ansvarsskyldighet för häfd och husröta att underhålla boställs-åbyggnader, utom karakterbyggnaden, samt dem brandförsäkra och för dem betala årliga brandstodsavgifter, äfvensom att hålla brandredskap. Om eldsvåda inträffar, uppbär boställsinnehafvaren brandstodsmedlen och uppbygger det nedbrända.

9° Jakträtten å egorna förbehålles boställsinnehafvaren, som ock disponerar gårdens röster wid prestval.

10° Alla rågångsgårdesgårdar skola af arrendatorn widmakthålla samt jordens wäl häfdas och brukas. Wid afträdamdet skall

arrendatorn aflämna såväl byggnader som jord, diken och rågångstängsel i laggilt skick efter vederbörande syns föreskrifter eller efter värdering af särskildt wald synenämnd, bestående af förvaltaren å Nydala Sätessgård samt af 2de andra personer, af hvilka boställsinnehafvaren väljer den ene och arrendatorn den andra. Öfver värderingsmännens beslut får ej klagan föras, utan skola vi ouvilkorligen därmed åtnöjas.

11de All gödsel efter mina kreatur tillfaller mig, och skall arrendatorn hålla gödselstacken i ordning, samt å potatisslandet och i trädgården i ordentlig tid utköra erfoderlig gödsel utan ersättning

12de Ur ödträdan upptagas årligen 150 stycken jordstenar utan ersättning, öfver hvilken arbetes ordentliga fullgörande skriftligen affattad och intygad redovisning och värderingslämna.

13de För den händelser arrendatorn uppför en ny, å den gamlas plats i ekbacken belägen källare af 5 alnars längd och 3 1/2 alnars bredd i botten samt i ordentigt skick för öfrigt, lämnas honom wid afträdet av boställsinnehafvaren kontant ersättning till det belopp, som den i § 12 omtalade synnämnden finnes skäligt att bestämma.

14de Skulle arrendatorn under arrendetiden

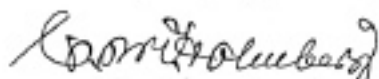
vilja från arrendet afgå, skall uppsägning i vittnens närvaro af honom göras senast i Januari månad, och äro i thv fall borgesmännens fria från sin åtagna förbindelser från och med 1de därpå följande Maj och sedan wederbörandens föreskrifter blifvit fullgjorda. Likaledes förbehåller sig boställsinnehafvaren rättigheter att arrendatorn till afflyttning uppsäga skall denna uppsägning i vittnens närvaro äfvenledes ske senast i Januari månad, hvarer arrendatorn är skyldig från bostället afflytta den 1de därpå följande Maj.

15de Transport av detta kontrakt tillåtes ej. Skulle arrendatorn under arrendetiden med döden afgå, eger sterbhuset icke bibehålla arrendet längre än till den 1de därpå följande Maj, dock med rättighet att åtnjuta laga ersättning för möjligen verkställd utsäde, höstbrukning och plöjning.

16de För fullgörande av detta kontrakt skall arrendatorn ställa en av två godkända löftesmän, en för båda och båda för en, ingången borgen.

17de Urakslåter arrendatorn fullgöra de i detta kontrakt åtagna förbindelser medför det ouvilkorligen förlust av arrenderätten, i följd hvaraf arrendatorn i sådant fall blifver skyldig att genast från bostället afflytta.

Af detta kontrakt äro 2 likalydande exemplar upprättade,
som skedde i Nydala prestgård den 5 April 1891

boställsinnehafvaren
Holmberg

med ofvanstående kontrakt förklarar jag mig nöjd och
förbinder mig till alla delar uppfylla detsamma.

E. J. Norrby

Uppsagd till afflyttning den 1 Maj 1892 erkännes.

Hökaberg den 31/1 1892.

E. J. Norrby

Arrendekontrakt

1. Till Johanna i Vörby från Stocharys borta och åter
under tecknade fru Hanna Jonasson från Stöthull. från
arrenderade gården Stocharys Stora belägen jordplan
i bålet intill vägen, och i norr intill J. Bransons
arrenderade jord, östra sidan från vägen i öster 30 meter
Längs härdevägen 50 meter, södra sidan från vägen 30 meter
och i östra sidan 50 meter. Under min us varande arrende
tid, och i öfrikt följande villkor

1. Färdigt arrende betalas samt 50 kronor, som erlägges
förskott vis och betalas första gången den 1 Maj 1910
2. Arrendatorn förbjudes vid kontraktets förlust att hos sig
inlysa mindre väl hånda grossvaror, liksom att försälja
grönlagor, vin och öl, i samt om rådet
3. Arrendatorn ålägges att alltid i tanter hofva rent och snyggt
och derut om kring, Stengsel kring tanter skot
Arrendatorn gylf hålla och hofva det ardenligt skick
4. Till väskligt djur, så som anbringas om kring tanter
Lundin så vitt she har planteras frukt träd och i staden
Samt utmed vägen på guden träd af t. ex. Åker lind
eller Lärke
5. Detta kontrakt försähe utan jordägarens innes gifvande
öfver låtas på alla pressor
Till trädets sker denna dag

Härpå äro tvänne och bydande exemplar upprättade
hvar af jordägaren och arrendatorn hvaras inahofva ett

Stocharys den 12 Ochob 1909
Hanna Jonasson
Arrendator i Stocharys Stora
Eller förestående kontrakt förklarar jag mig nöjd
och förbindes mig ditom till alla delar uppräta.

Johanna Vörby
Kviller
Sina Pingis
P. Pingis

Med förestående berättelse
förklarar jag mig nöjd och förbinder
mig det såvitt till alla delar uppfylls

Stockholm den 27/12/1771

Berättat

Samt byran är betalt den 2/5 1910
Säger Juntio (50) kronor.
Kvitaras Storchard den 2/5 1910.

Hans Jansson

Samt byran är betalt den 4/5 1911
Säger Juntio (50) kronor

Kvitaras Storchard den 4/5 1911

Hans Jansson

Samt byran är betalt den 4/5 1912 Säger (50) kronor
Kvitaras Storchard den 4/5 1912

Hans Jansson

Samt byran är betalt den 4/5 1913 Säger (50) kronor

Kvitaras Juntio & Storchard den 4/5 1913

Hans Jansson

Arrendekontrakt Stockaryds Stom Blivande Mariedal

Till Johanna Norrby från Stockaryd bortarrenderar undertecknade Fru Hanna Jonasson från Slättbult. Från arrenderade Stockaryds Stom belägen jordplan å bolet intill vägen, och i norr intill J. Bromans arrenderade jord. Norra sidan från vägen öster 30 meter längs häradsvägen 50 meter, Södra sidan från vägen 30 meter. Och å östra sidan 50 meter. Under min nuvarande arrendetid. Och å öfrigt på följande villkor.

- 1 I årligt arrende betalas femtio (50) kronor, som erlägges förskottsvis och betalas första gången den 1 Maj 1910.
- 2 Arrendatorn förbjuds vid kontraktets förlust att hos sig inhysa mindre väl kända personer, lika som att försälja spritdrycker, vin och öl, å tomtområdet.
- 3 Arrendatorn åläggas å tomten hafva rent och snyggt derustomkring, stengsel kring tomten skall arrendatorn sjelf hålla och hafva det å ordentligt skick.
- 4 Till räckligt djupa diken anbringas omkring tomten hvarså så vidt ske kan planteras bärbuskar samt utmedvägen prydnadsstråd af t ex Alm, Lind eller Lönn.
- 5 Detta kontrakt får inte utan jordägarens medgifande öfverlåtas på annan person. Tilltrüdes denna dag.

Häraf äro tvänne lika lydande exemplar upprättade hvaraf jordägaren och arrendatorn hvardera innebäfa ett.

Stockaryd den 11 October 1909
Hanna Jonasson
Arrendator å Stockaryds Stom
ellert förstående kontrakt förklarar jag mig nöjd
och förbindet mig detsamma till alla delar uppfylla.

Johanna Norrby
Kritiska Sten Stenquist
P. Blomberg

Hanna Jonasson
Arrendator å Stockaryds Stom

Med förestående kontrakt förklarar jag mig nöjd och förbindet mig detsamma till alla delar uppfylla.

Johanna Norrby

Testamente

Vi undertecknade äkta makar ha afvenskommit om följande testamente. Att hvarkandra af oss som den andra afverlifer skall sitta i orubbad ho ätti allt hvad vi egn af hvad namn och beskaffenhet det vara må med full eganderätt utan intrång af våra barn eller andra arvingar, men skulle den efterlevande vilja ingå nytt äktenskap så skall ättförmann allt delas enligt lag.

Skulle någon af oss eller båda med döden afgå förvära vår dotter Johanna Maria Charlota Olsson att hon skall förtäpa af boet till hennes nödiga uppfostran till hon Olsson denna ålder.

Detta hafva vi vid sants förnuft och af fri vilja afvenskommit och beslutat i tillkallade vittens närvaro.

Stackaryd Mellargård den 7 Maj 1904

F. Norrby. +

Johanna Norrby

Allt Frans Norrby och hans hustru Johanna Norrby vidunderförnuft och af fri vilja under skrifvet förestående testamente, och förklarar det vara deras ättvasta vilja intygga af oss på en gång närvarande vittnen.

J. Johansson
Årskansl. Stackaryd

[Signature]

N:o 67. År 1904 den 6 September, vid följande sammankommiten
den lagtima höftelöngel med Västra härad i Hovförd, blef
vidaresejehet angående lösningen af enstämmd höftensvare
enligt, på följande samband under afseende på M. utlösa
belopp

Lösa 5000

På Häradsrättens vägnar

A. H. Jönsson

År 1904 den 6 September, vid lagtima höftelöngel med
Västra härad, blef detta testamente i hufvudskrift och
stycket afskrift bevakadt för änkans Johanna Kosby från
Storkayd Mellangård efter hennes aflidne man Frans Kosby,
därvid meddelades på ömtt afhandlingsprotokollet under
denne paragraf närmare innehåll. betygas

På Häradsrättens vägnar.

Lösen: 5000
ant. a. e. g.

A. H. Jönsson

Testamente mellan Frans och Johanna Norrby, 1904

Testamentet upprättades två månader före Frans Norrbys bortgång.

Vi undertecknade äkta makar har öfverrenskommit om följande testamente. Att hvilkendera af oss som den andre öfverlefver skall sitta i orubbat bo uti allt vad vi eger af hvad namn och beskaffenhet der vara må med full eganderätt utan intrång af våra barn eller andra arvingar, men skulle den efterlevande vilja ingå nytt äktenskap skall dessförrinnan allt delas enligt lag.

Skulle någon af oss eller båda av oss med döden avgå förrän Dotter Johanna, Maria Charlotta uppnått 15 år skall först tagas af boet till hennes nödiga uppfostran till hon uppnått denna ålder.

Detta hafva vi vid sundt förnuft och av fri vilja öfverrenskommit och beslutat i tillkallade vittnes närvaro.

Stockaryds Mellängård den 7 Maj 1904.

F. Norrby, +

F. Norrby

Johanna Norrby

Johanna Norrby

Att Frans Norrby och hans hustru Johanna Norrby vid sundt förnuft och av fri vilja underskrifvit förestående testamente och förklarar det vara deras yttersta vilja intygas af oss på engång närvarande vittnen.

*J. G. Johansson
adr. Ärnans, Stockaryd*

JG Johansson
adr Ärnans, Stockaryd

J. G. Johansson

R. 915 test. fin. N: 86

År 1904 den 22 oktober förrättades
 Bouppteckning efter ärendetans Frans
 Johan Norrby i Stockholms mellangård
 hvilken ärendes afskid den 24 sin-
 tidne juli och sason storbhusdeläge
 efterkommat.
 Enkan Johanna Andersdotter Norrby
 Sonerna Sven Herman
 Karl Julius
 Gustaf Wilhelm
 Dottrarna Emma Mathilda
 Johanna Maria Charlotta
 Samtliga ömsesidiga hvilkas rätt luvat
 Ras af deras förmyndare Ryskoverden
 Johannes Jonsson i Stockholms borggård
 Bouppteckning af enkan och över-
 leveras samt antecknades som följer

Tillgångar		Pris	Pris
ogulffur	6 skedar 6.00 6 L. omä 2.00	8	-
	1 socker tång 1.00 1 smörora 5.00	6	50 14 50
Köppar	2 Skjottar 10.00 1 span 3.00 1 framman 2.00	15	00
	2 bunskar 2.00 1 Kaffekokare 2.00 1 gryta 1.00	9	24 00
Järn &	1 gryta 1.00 6 spjäll 3.00 3 mjölkspannar 5.00	5	50
blåskantz	2 Skarvar 1.00 4 bunskar 1.00 1 mjölknilare 2.00	2	25
	1 mjölkseparator 2.50	25	- 32 75
Skölder	1 Pökänkät 10.00 1 dr 2.00	12	-
Lösen 0.50	1 barn 5.00 2 coffor 10.00 1 gungstol 2.00	19	-
Uppl: 6.00	17 binnstolar 15.00 3 bänkar 8.00 2 rundstol 2.00	38	-
Juni: 7.00	4 fönsterbord 12.00 1 spjällbord 5.00 3 Kottstolar 17.00	17	-
	1 Kromat 2.00 1 spegel 2.00 1 regulerstol 1.00	34	-
	1 vägg 5.00 1 flicka 5.00 1 koffert 1.00 1 spannar 2.00	26	- 136 -
	Transport		207 25

		Transport		
Glas	6 dusin tallrikar 100	6 dusin Poffaniska	22 00	
Porcelain	3 gjelaskälar 300	2 dusin små Fatringar 100	4 50	
	6 äggkoppar 8 50	3 äggstlar 0 50	1 00	
	6 blomkrakar 600	10 byltburkar 300	9 00	36 00
Långklän	8 flockonadrasar 400	2 bormadrasar 400	44 -	
	1 fjärdyna 100	6 flockdynor 600	7 -	
	1 mindre dyna 500	1 kläffat 200	8 50	
	9 sticlättske 39 00	5 12 7 50	4 fittas 50 50	
	3 öfverringtärte 500		5 -	115 00
Linne	24 par lätkan 700	12 örgat 500	75 -	
	10 dusin handskar 300	1 Dusin saltsticker	26 -	
	1 Dusin drädddukar 200	10 smiddukar 500	35 -	126 00
Långklän	2 rockkappor 200	3 Kostymor 300	50 -	
	gänghinne och sandertkläder osv		10 -	60 00
Korvatur	3 hästar. 8. 14. år	700 00	700 -	
	9 korv 750 00	30 yngst gare	3 klaffat 890 -	
	7 får 50 00	8 höns 500	7 oxen 150 00	205 -
				1795 00
Ättor	1 ättvagn 500	1 par ättkällkar 300	70 -	
Måttor	2 arbetsvagnar 500	2 st 10 00	60 -	
	3 par arbetkällkar 200	3 adar 500	25 -	
	2 plogar 25 00	1 fjäddukar 100	35 -	
	4 jernkar/war 25 00	1 smiddkaffor 2 st häckor	31 -	
	1 storkhäckor	2 gödthäckor 800	1 vält 100	10 -
	20 st 200	1 par paxlar 25	27 -	
	2 espanollar 1500	1 st allinamentar 500	21 -	278 00
Diverse	1 häckelomaskin 1500	1 st Luvana 100	16 -	
	5 gödtegröpar 400	3 högaflor 200	6 -	
	3 spadar 300	2 hättingar	3 spårhakar 400	7 -
	2 visvel 200	10 Korvaturskinnor 500	7 -	
		Transport	36	2677 75

Transport			
1 potatiskvann 100 / hacketjonn 250		36 00	2617 25
2 jernspett 300 3yxor 150 2 sägar 100		1 50	
3 rökknivar 100 / hyfselbänkon 300		4 50	
6 potatishackor 150 Läckor 200		4 00	
6 potatishackor 150 Läckor 200		3 50	
Lian 200 räfvar 300 / olaktbord Karibåge		10 00	
hakvedskop 400 Rökknivar 100		14 00	
gardiner 8 Kormiska 1900 mattor 200		32 00	
Ljusstakar 200 lampor lyktor 500		8 00	113 50

Boctehållning 2731 25

Emellan och förmöganden afveruskom
att emellan skall afvertaga den inbergade
grödan mot det att hon betalar alla
skattskulder och arande för fastigheten
för löpande året.

Sålunda enligt öppgift antecknat och
verdat. Betyga som öfran

Andersson J. Johansson

Att det blifvit värt öppgifvit och insett
med vitt och vilja blifvit löst eller
afstannat intyga under edlig förpligtelse
som öfran Johanna och
Johs Jönsson Förmynare

Närvarande vid köptekningen

N: 86. År 1904 vid fjärd allmänna sammankommandet under
lagtima Riksdag med Västra härad blef denna i två
exemplar till Riksdagen ingifna beäffterbening m.
därvidligen registrerad. Botgör

På Riksdagens vägnar:

Ragnar J. Nyd

1904

Bouppteckning, Farbror Svensson, Original

Na 160.

År 1940, den 22 oktober förrättades bouppteckning efter f. d. fabriksarb. Gustav Fredrik Svensson, från Mariedal Stöckerys åcken, vilken avlidit den 6 oktober innev. år, och som storbussdelägare efterlämnat

- 1) systern, Klara Kristina Johansson, Fyrkebol Gillaryd.
 2) avlidne Frans Johan Norrby, hans barn.
 a) Karl Julius Norrby, Mariedal Stöckerys.
 b) Gustav Vilhelm Norrby, Norra Amerika.
 c) Johanna Maria Charlotta Sjöberg, Mariedal Stöckerys.
 3) avlidne Johannes Fridolf Norrby, hans barn.
 a) Karl Ivan Norrby, Stavsjö Kalkbäck.
 b) Sven Johan Alfred Norrby, Stenbäcken Nydala.
 c) Gustav Adolf Norrby, Glöfsberg Tornerus.
 4) avlidna Katarina Charlotta Ahl, Öns Bruk, hennes barn.
 a) Karl Ahl, Södra Ryhamn Åsaviik.
 b) Robert Ahl, Strandriidsragnatan 16 Göteborg.
 c) Ernst Ahl, Slottskogsgatan 41 Göteborg.
 d) Hanna Svensson Öns Bruk, som avlidit, hennes son
 Nils Karlsson, Öns Bruk.

Samliga Storbussdelägare myndiga, och vore dels personligen närvarande
 samtliga och dels genom fullmakt närvarande vid förrättningen.

Gustav Vilhelm Norrby:s rätt bevakades av handl. Albert Sjöberg
 Stöckerys, som genom sin underskrift åtagit sig att såsom god
 man bevaka den bortsvaramandes rätt.

Rätt utgavs av Karl Julius Norrby, under vilig förpliktelse
 samt antecknades och värderades i följande ordning.

Tillgångar.

2 st obligationer av år 1893 å nom. 200,- R. st	kronor	40:-
1 " byrå	"	50:-
den avlidnes gravsten	"	29:-
förärlagar: pension (understöd) för okt. månad	"	54:25
" " folkpension " " " "	"	11:20
<u>Summa tillgångar utgör</u>		<u>180:45</u>

Skulder.

begrävningskostnader	kronor	150:-
utredningskostnader	"	30:45
<u>Summa skulder utgör</u>		<u>180:45.</u>

N. Johansson

Att allt i boet uppgivits betygar under edlig förpliktelse

Stockaryd som ovan
Carl Norrby. ✓

ett boets tillgångar efter bästa förstånd antecknats och värderats
betygar under tecknade, tillägnade förordningsmän

Carl Per Eriksson ✓
Kinnelomay ✓

ovannämnda boerpteckning godkännes:

..... Albert Fjörberg ..... som god man för Gustav Wilhelm Norrby.

..... Maria Spång ✓

Robert Ahl ✓

Ernst Ahl ✓

Ivar Norrby ✓

Adolf Norrby ✓

Alfred Norrby ✓

Hell Göring Carl Ahl ✓
Nils Rindahl ✓
enligt fullmakt

St. 169 G. 19. 78 den 13 dec.
Med denna besvärslöslig vid Västra
Styrelsens kongress i Stockholm den
stämde i kyrkan

St. Kinnelomays vägnar:
Robert Kinnelomay

Testamente

Vi underskreddes äktets båda sidos
 härigenom så förordna och beviskunder
 af oss den andra öfverlyfva skau utan
 intöring af några äfvingar svars ägar
 till oss vår ägander såvitt till, som till.

Efter båda vår dö skau ägander
 som lika förklarar oss oss vår äfving
 gar på till lag bestämman

Ättan förklarar vi vara vår ägander
 vilja som med våra svars under
 skriften bekräftas

Bodaryd af Sjöberg den 10 Janu-
 ari 1900

Johanna Sjöberg
 Lena Katarina Sjöberg
 m. h. o. p.

Allt Beklagsmannens Johan Sjöberg och Hans
 Hustru Lena Katarina Sjöberg Verid. Blåsa och
 Sunelt Förstånd upprättat och underskrift
 öfranstående Testamente värde af oss såsom
 tillkallade vittnen antyggt

Bodaryd den 10 Januari 1900.

A. J. Johanson
 Björnkult

J. J. Johan son

Allgunnaryd

Johan. Svensson Bom.
 Björnkult.

Pet Johan Petersen
 Bodaryd

Den efterlevande maken änkan Lena Katarina Sjöberg
 aflyser sig all rätt till detta testamente och förklarar där-
 för ägthet Bodaryd den 6 april 1909

Lena Katarina Sjöberg
 m. h. o. p.

Lena Katarina Sjöberg
 m. h. o. p.

V. 7. 1937
1884

601. M. kv 4677 12/9

Bouppteckning

År 1929 den 6 april förrättades af under-
teknade laga bouppteckning efter f. Riksdags-
mannen Johan Sjöberg i Bödaryd född den
12 juni 1837, och öfled 23 februari 1929, och därvid
lämnas storbensdelägare efterlämnat ämka
och bouppteckningar

- 1: hustrun Lena Katrina Sjöberg
- 2: Lagen Värdemannen Pehr Johan Sjöberg i
Kotholma myndig
- 3: Lagen Huvudmästaren Frans Oskar Sjöberg i
Fädra Målen myndig
- 4: Lagen Huvudmästaren Karl Emil Sjöberg
i Hetseryd myndig
- 5: Lagen Huvudmästaren Klas Hanning Sjöberg
i Bödaryd myndig

Bort uppgafs under offentlig försäkretal
af hustrun Lena Sjöberg vilken uppmanades
att uppgifva bort sådant det vid döds-
fallfallet befunns varför bouppteckningen
företogs som följer

Tillgångar		1/2	1/2	1/2	1/2
Guld 1 guldring 1 guldmunstycke				50	00
2 stycken gammal 2 ljusstakar		50	-		
2 stycken persmynt 4:-		4	-	59	00
Myntbox 1 kaffeservis 25:- 1 drömm skåp 25:-				30	00
2 Koppar 2 stycken kottlar 10:- 3 stycken brakar 6:-		16	-		
3 kaffekokare 8:- 2 brakar 8:-		10	-	26	00
Nickel 3 stycken brakar				5	00
Maten 1 par ljusstakar, och en matel				4	00
färr och stänk-saker				10	00
Glas och pers lin				25	00
Höbler 2 stycken 2 stycken Aggras		40	-		
3 stycken sängar 20:- 1 soffan 10:- 4 kläder stolar 10:-		50	-		
1 drömm stolar 10:- 1 jungstol 8:-		20	-		
Transport		110	-	204	00

Laga O: 50

Utgående poster å skulder	
Öfriga skulder emf räkningar	1404.13
Druggteknikens förrättande	10 --
Skulder kronor:	<u>1414.13</u>

Tillgångars kronor 14,736.39
 Skulder " 1,414.13
 Bots behållning Kr: 13,322.16

Tämlida enligt uppgift antecknat och värderat
 betygas det som ofruan
 K. A. Karlsson Samuel Persson
 Druggtekniker och värderingsmän

Att allt vad till boat hörer blifvit riktigt
 uppgifvit och ej något med vilja eller vetshaps
 dolt eller utelämnat betygas under edlig
 förpliktelse

Lena Katarina Spöberg
 m. h. o. 18.

Vid Druggteknikens närvarande
 J. J. Spöberg Axel Jönsson
 Carl J. Berg H. Jönsson J. Jönsson

1929

Utdrag ur Druggteknikens räkning

Utdrag ur Druggteknikens räkning

Gunnar Widengren.

Arvsskifte

År 1929 den 6 april förrättades arvsskiftet
 efter J. Sjöbergs d. m. manen Johan Sjöberg i
 Rodaryd vilken aflidit den 23 februari 1929
 och därvid säsom stärbhusdelägare efterlämnat

- 1: Sökan Lena Katarina Sjöberg
- 2: Nämndemannen P. J. Sjöberg i Nollholma
- 3: Sonen Hovmansägaren Frans Oskar Sjöberg i
Pödra Hålen
- 4: Sonen Hovmansägaren Karl Emil Sjöberg i
Hetseryd
- 5: Sonen Hovmansägaren Klas Henning i
Hällaryd.

Vid försättningen varo alla stärbhusdel-
 ägarne närvarande

Till ledning för arvskiftet förrättades
 dagens börspekning upptagande i tillgångar
 726:89 och i skulder 1414:18 utmärkande
 alltså en behållning af kronor 18:319.16

Stärbhusdelägarna införskommo att
 sökan Lena Katarina Sjöberg skulle ensamt
 behålla boets inre lösörendan uppgående
 till 708 kronor restörande kapital af kronor
 18:539.16 delat enligt lag emellan de nämnda
 tillgångar

1/2 kapital och kontanter	Kr:	18:539.16
Sökan Lena Katarina Sjöberg erhåller i giftoäkt. Kontant		6:279.58
Sonen Nämndemannen P. J. Sjöberg i Nollholma erhåller i arf. Kontant		1:569.89
Sonen Hovmansägaren Frans Oskar Sjöberg i Pödra Hålen erhåller i arf. Kontant		1:569.89
Sonen Hovmansägaren Karl Emil Sjöberg i Hetseryd erhåller i arf. Kontant		1:569.90
Sonen Hovmansägaren Klas Henning Sjöberg i Hällaryd erhåller i arf. Kontant		1:569.90
		<hr/>
	Kronor:	18:539.16

Med förestående utredning och arfverförläggning
 förklara vi oss härigenom till alla delar
 nöjda och erkänna oss var för sig hafva
 bekommit vår arfslott enligt här ofvan
 angifna likviditet hvilket härmed af oss
 bekräftas

Badaryd den 6 april 1929

Sons Katarina Sjöberg

10. 10. 1. 11

S. Joh. Sjöberg Örebro Sjöberg
 Carl Sjöberg H. Sjöberg Sjöberg
 Närvarande goda män och vittnen
 K. A. Karlsson Samuel Persson

Oskar Sjöberg Läder Målar	
Debit i revider	15201-
Ränta härå till dato	60.60
Kontant för vid	49.99
	<u>1610.59</u>
Kredit arfander i Depositionering	
Heoman	1869.89
För vika	40.70
	<u>1610.59</u>

Tag som ofvan
 Örebro Sjöberg

Carl Sjöberg Hetseryd	
Debit Löfsambel 1869.90	Kredit i depositionerna
eller lömsar 157.84	Nr: 1894
170774	1700-
	Ränta i dito 2.74
	170774

Tag som ofvan
 Carl Sjöberg

Hemming Sjöberg Klalla syd
 Debit uppsändt 1869.90. Kredit / Kassa jämta ränta 947.44
 Skuldbetalas 177.54 1 Depositionsbrev N: 1233 800.-
 Re 1747.44 Re 1747.44

dag som sfoan
 Hemming Sjöberg

S. Joh. Sjöberg Notholma
 Debit uppsändt 1869.90 Kredit Depositionsbrev
 Skuldbetalas 410.10 bit N: 42084 2000.-
 Re 2,000.00 2,000.-

Erkännes dag som sfoan
 S. Joh. Sjöberg

Sökan Lina Katarina Sjöberg
 Debit tillräst Re 6279.58 Kredit / Kassa tillräst
 Sjöberg jämta ränta 2072.-
 Depositionsbrev 3000.-
 Af S. J. Sjöberg 430.70
 " Karl Sjöberg 158.84
 " Hemming Sjöberg 123.54
 " Sparbanksbalt 4.61
 " " 182.70
 Kontant 118.-
 Af S. J. Sjöberg 46.46
 Räntor 200.-
 Ränta 7.00
 6403.49
 2072.-
 4331.49
 2245
 2,086-49

Köpekontrakt

Edel Åskad Sjöberg och hans hustru Emma Sjöberg i Bodarys kafver jag försälet mitt på grund af Testamente af den 21 Oktober 1898 tilltals under fri disposition innehafvt ett åttiondedels $\frac{1}{8}$ Mantal Söder Mälens Skogarye Sörken för en öfverenskommen köpesumma Stör Secturen penningränta 6,500 Kronor och nedannämnde villkor:

1. Hemmansdelen får af Köparens tillträdes den 14 Mars 1908 med dertill hörande beses jord skog och allt som till hemmansdelen nu lyder och ligger af hvad namn det varor.
2. Köpsummans skall sålunda betalas, att Två tusen femhundra 2,500 Kronor får med inteckning i försälda hemmansdelen inlösa, och som skall räntas med fem procent årlig ränta från tillträdesdagen, och betalas efter förutskedd sex månaders uppsägning, Det återstående af köpsummans (4,000) Kronor skall betalas tillträdesdagen, och förhindrar jag mig att så hafva ersvarliga ätkomsthändlingen så att Köparens kan erhålla lagfart, Skulle desinnet laga ätkomsthändlingen icke till den 14 Mars 1908 kunna anskaffas, så egen Köparens rättighet att låta med Köpehandlingens betalande anstå till dess ätkomsthändlingen är fullt tillräckligt för Köparens lagfart, Dock skall Köpsummans förväntas med fem procent årlig ränta från tillträdesdagen till dess Köparens och ätkomsthändlingen kan i

Med förestående kontrakt
förklarar jag mig nöjd och förbinder
mig det som i till alla delar uppfyllt

Benämnt

Stochang som @franc

I egenkap af færmændene for afdøde Anders
August Johannsson og hans efterlevende
enke Tunga Lovisa Johansdotters i Södra Målen
omyndige har jeg herved tillstyrkt
skæds forsalningen såsom værende för-
mæntlig for de omyndige

Rörvik den 4 September 1904.

Joh. Adlerström
förmändare

I afbetalningen på förestående köpskilling
har jag bekommit ett hundre 100 kronor
som kvitteras i Södra Målen den 4 Sept. 1907.

Tunga Lovisa Johansdotters
m. h. o. p.

kvitteras af:
Alf Johansson
Evelig Johansson

Anders Nilsson

Köpekontrakt

Vi undertecknade förvärfar härmed till Oscar Karlsson Köpman och hans hustru värd värdt 1/8 del m. t. Södra Målen av Högkärns socken med utlösta köstgräda att tillträdas den 14. nästa Mars mot en iobudscommen köpeskilling av Lemnans-Lennfemhundra (5500) kronor på följande villkor

§ 1. Köpeskillingen betalas sålunda, att köparen övertager ärestående skulder till hypoteksföringen i Väster. Vid detta kontrakts undertecknande kr. återstoden betalas tillträdesdagen då köparen selfärdig.

§ 2. ~~Företagarna~~^{Företagarna} förbehåller sig att till den 14 mars 1935 ha ett litet dispanera hela manufakturbyggnaden samt del i stället och uthus.

§ 3. Vidare förbehåll göres
2 Lammars prima björkved, 10 st grannar ^{de bästa} i Högkärns samt några vindfädda träsk likaså den ved som är hemkörd på gårdan. Lammarbete till en stor 10 st last göddel samt den stin som är utkörd till vägen.

§ 4. Skatten och utskyldes som skola utgå före tillträdesdagen utgöres av säljaren Södra Målen den 19 januari 1934.

Oscar Jönberg

Säljare Färd

Förstämde här godkännes och förbindes
oss att det till alla delar fullgås.

Jag som oron.

Hilda Karlsson Oscar Karlsson

Köpen

Arvidsson

Oscar Pettersson

Widmora

Oscar Pettersson

